

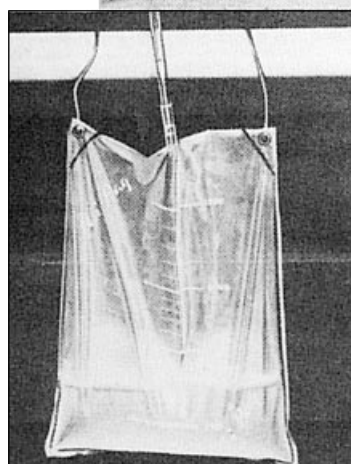
dvs en inskränkning av den dömdes medborgerliga rättigheter. Rättspsykiatern bör även enligt engelsk uppfattning inte ens komma med förslag om påföljd, såsom sker i Sverige – utan enbart upplysa domstolen om vad han anser blir förloppet om gärningsmannen döms till den ena eller andra påföljden.

Behandlande läkaren har enbart uppgiften att behandla men kan inte påverka intagningsstiden. Således bortfaller då också tendensen att manipulera först rättspsykiatern och sedan den behandlingsansvariga, en tendens som ofta brukar visa sig i svenska rättsfall. Kan-ske något att överväga vid nästa lagreform?

Referenser

1. Boerman AJ. Karsuddenpatienterna. Stockholm: Thesis, Almquist & Wiksell International, 1989.
2. LRV. Tillämpning av lagen om rättspsykiatrisk vård. Allmänna råd från Socialstyrelsen 1991:10.

Olle Taubermans uppfinning
var genialt enkel;
hans urinpåse är idag –
40 år senare –
nästan exakt lik
den ursprungliga.

Krismöte om bakterieresistens kläckte idén till urinpåsen

Den till synes enkla urinpåsen »Uribag» är en svensk uppfinning som kom till som lösning på ett allvarligt infektionsproblem: år 1956 fick man stänga de urologiska avdelningarna på Karolinska sjukhuset i Stockholm på grund av förekomst av resistenta bakteriestammar.

Med på det krismöte som diskuterade problemet var apotekare Olle Tauberman, chef för Militärapotekets sterilavdelning. Slumpen ville att han bara en kort tid före mötet hade testat amerikanska plastpåsar för blodtransfusion. Han fick genast impulsen att man med en »omvänd» blodpåse skulle kunna få ett helt slutet system för urindränage. Man skulle på det sättet kunna förhindra att bakterier trängde in i urinvägarna.

Han gick hem, tänkte och experimenterade. Resultatet blev att han i början av 1957 kunde visa en prototyp till sin tänkta urinpåse för chefen på KS urologiklinik, docent, sedermera professor, Gustav Giertz. Denne var omedelbart med på noterna, och i samråd med en entusiastisk personal beslöts att man skulle testa Uribag i stor skala. Detta utföll positivt.

Sedan dess har nog miljardtals Uribags använts på sjukhus i alla världens hörn, till glädje för såväl sjukvårdspersonal som patienter. Olle Tauberman lyckades dock inte få patent på påsen, som nästan omgående blev plagierad av flera producenter.

Stig Tjerneld
Höllviken

MEDICIN HISTORISK paus

Medicinhistoriska
ögonblicksbilder,
i form av en kort text
till en bra bild,
välkomnas!

»Medicinhistorisk paus»
Läkartidningen
Box 5603
114 86 Stockholm

Redaktör:
Kristina Räf